

Dworska 1

Kategorie: Miejsca

Siedziba wielu instytucji getta i centrali wydziałów. Zostały tam umieszczone:

- [Wydział? Personalny](#), przeniesiony 23 stycznia 1941 r. z pl. Kościelnego 4,
- Sekretariat ds. Prośb i Zażaleń (vide) kierowany przez Reginę Wołk (vide),
- Wydział Informacji i Wywiadów kierowany przez Salomona Małkesa,
- Sekretariat Prezydialny (vide) kierowany przez [Szulima Cygielmana](#) (vide), przeniesiony z pl. Kościelnego,
- Wydział (Biuro) Talonów kierowany przez Esterę Ejbuszyc,
- [Centralna Buchalteria](#),
- Redakcja „Geto-Cajtung” (vide),
- Wydział Ubezpieczeń, założony w lutym 1942 r. i kierowany przez Szylema Pucmana, przedwojennego dyrektora towarzystwa ubezpieczeniowego; Wydział zajmował się ubezpieczeniem materiałów i towarów należących do władz niemieckich,
- Komisja do Opieki nad Dziećmi (vide), ulokowana tu po wysiedleniu we wrześniu 1942 r.,
- Komisja nadzorująca kuchnie gminne (przeniesiona w grudniu 1940 r. z Dworskiej 6), przekształcona w Wydział Kuchen, – Najwyższa Izba Kontroli (vide), od 1 listopada 1942 r., po włączeniu do Centralnego Biura Resortów Pracy, funkcjonująca jako Referat Fachowo-Kontrolny.

W marcu 1943 r. przeniesiono do budynku przy Dworskiej 1 Biuro (Referat) Komisji Urlopowej (vide) kierowane przez Czesławę Tatarkę. W 1943 r. mieścił się tu Centralny Magazyn Lekarstw, przy którym we wrześniu 1943 r. został otwarty punkt wydawania zastrzyków (po tym, jak zamknięto go przy Wydziale do Spraw Specjalnych). Budynek miał również mieszkania, które w 1944 r. zajmowali m.in. Salomea Mandels, naczelnia lekarka szpitali dziecięcych, Boruch Praszker (vide) oraz [Józef Rumkowski](#) (vide).

6 lipca 1942 r. z okna klatki schodowej trzeciego piętra tego

budynku wyskoczyła dwudziestoletnia Sara Ser, pracująca jako urzędniczka Wydziału Talonów. Do samobójstwa (vide) skłoniły ją śmierć matki, rozstrój nerwowy ojca i ciężka choroba siostry.

Ewa Wiatr

Źródła

Kronika, t. 2, s. 48, luty 1942; s. 364, 6.07.1942; s. 573, 1.11.1942; t. 3, s. 87, 8.03.1943; s. 487, 23.09.1943; t. 4, s. 181, 7.03.1944; s. 303, 15.05.1944; s. 350, 9.06.1944.

„Geto-Cajtung”, 2.05.1941, nr 9, s. 1.

Tagi

administracja żydowska

Data aktualizacji: 16-03-2026

Data dodania: 08-08-2025